

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

Навчально-науковий інститут педагогіки, психології,
підготовки фахівців вищої кваліфікації

Кафедра психології та соціальної роботи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Перший проректор
з науково-педагогічної роботи

 доц. Гусєв С.С.

«__» _____ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ ПРОФЕСІЙНОГО САМОЗДІЙСНЕННЯ

підготовки _____ Доктора філософії _____
(назва ступеня вищої освіти)
галузі знань _____ 03 Гуманітарні науки _____
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності _____ 032 Історія та археологія _____
(код і назва спеціальності)
Освітньо-наукова програма _____ Історія та археологія _____

Робоча програма з дисципліни «**Психологія професійного самоздійснення**» для підготовки доктора філософії за спеціальністю **032 Історія та археологія**.
Мова навчання **українська**.

« 27 » 08 2021 р. 19 с.

РОЗРОБНИКИ: Ляш О. П., професор, доктор психологічних наук.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри психології та соціальної роботи.

Протокол від «27» серпня 2021 р. № 1

Завідувач кафедри проф. Паламарчук О. М.

« 27 » 08 2021 р.

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії Навчально-наукового інституту педагогіки, психології, підготовки фахівців вищої кваліфікації

Протокол від « 27 » 08 2021 р. № 1

Голова НМК Волошина О. В.
(підпис)

« 27 » 08 2021 р.

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, додаткова спеціалізація/спеціальність, освітньо-наукова програма, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів - 3	Галузь знань 03 Гуманітарні науки	Вибіркова	
Індивідуальне науково-дослідне завдання – розробка науково-дослідної теми	Спеціальність 032 Історія та археологія Освітньо-наукова програма «Історія та археологія»	РІК ПІДГОТОВКИ	
		1- й	1 - й
Загальна кількість годин - 90		СЕМЕСТР	
		2-й	2-й
Тижневих годин для денної форми навчання: <i>аудиторних - 2,0 самостійної роботи здобувача - 4,0</i>	Ступінь вищої освіти Доктор філософії	ЛЕКЦІЇ	
		<i>10 годин</i>	<i>4 години</i>
		ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ	
		<i>20 годин</i>	<i>6 годин</i>
		ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ	
		-	-
		ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ	
		-	-
		САМОСТІЙНА РОБОТА	
<i>60 годин</i>	<i>80 годин</i>		
ВИД КОНТРОЛЮ: залік			

ПРИТМІТКА:

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи % становить:
 для денної форми навчання 40% - 60%
 для заочної форми навчання 11% - 89%

2. Мета, завдання, компетентності та програмні результати навчання

2.1. Метою навчальної дисципліни «Психологія професійного самоздійснення» є формування у докторів філософії сучасного уявлення про професіоналізм, динаміку професійного самоздійснення особистості та вміння на практиці застосовувати рекомендації сучасної психології професійної діяльності та професійної кар'єри, сприяти на цій основі виробленню психологічної готовності до кваліфікованої фахової діяльності.

2.2. Завдання:

- формування уявлень про психологію професійного самоздійснення як про актуальну прикладну наукову галузь;
- інтеграція та систематизація знань про професійне самовизначення та самоздійснення особистості впродовж її життя;
- опанування знань про психологію суб'єкта фахової діяльності та успішну побудову ним професійної кар'єри;
- формування професійного мислення магістрантів, набуття ними досвіду творчого використання психологічних знань для вирішення конкретних завдань майбутньої фахової діяльності;
- сприяння професійному самовизначенню та набуттю магістрантами професійно-педагогічної ідентичності через усвідомлення психологічних особливостей фахової діяльності та передумов її опанування.

2.3. Компетентності

2.3.1. Загальні компетентності

2.3.1.1. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань / видів економічної діяльності).

2.3.1.2. Здатність до самоменеджменту, планування і розв'язування задач власного професійного і особистісного зростання.

2.3.1.3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність) під час вирішення дослідницьких і практичних задач, у тому числі у міждисциплінарних галузях.

2.3.1.4. Здатність дотримуватись етичних норм у професійній діяльності.

2.3.2. Фахові компетентності:

2.3.2.1. Здатність самостійно збирати, опрацьовувати, узагальнювати та всебічно аналізувати психологічну інформацію.

2.3.2.2. Здатність добирати й використовувати сучасні технології надання психологічної допомоги різним віковим групам.

2.3.2.3. Здатність адаптуватися до нових ситуацій, переоцінювати накопичений досвід, аналізувати свої професійні можливості, проявляти професійну мобільність.

2.3.2.4. Здатність саморозвиватися та самовдосконалюватися протягом життя, оцінювати рівень власної фахової компетенції та підвищувати професійну кваліфікацію.

2.3.4. Програмні результати навчання

2.3.4.1. Знати та розуміти основні норми, прийняті науковою спільнотою, з урахуванням міжнародного досвіду спілкування; здійснювати особистісний вибір в морально-ціннісних ситуаціях, що виникають у професійній діяльності.

2.3.4.2. Здатність у викладацькій та практичній психологічній діяльності дотримуватися норм професійної етики, принципів і процедур академічної доброчесності, прийнятих науковою спільнотою; виявляти лідерські якості, готовність до конструктивності і співпраці в командній роботі, будувати професійні стосунки на принципах поваги, міжкультурної толерантності.

2.3.4.3. Здатність до особистісної та професійної рефлексії, автономності, ініціативності, проявів високої мотивації до фахового зростання, свідомої побудови власної освітньої траєкторії, професійної мобільності.

2.3.4.4. Здатність до екопсихологічного прийняття стратегічних рішень оцінки ризиків та брати відповідальність за наслідки проєктів та досліджень.

3. Програма навчальної дисципліни

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО САМОЗДІЙСНЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Тема 1. Психологія професійного самоздійснення як наукова галузь

Психологія професійної діяльності як наукова галузь, її об'єкт, предмет і основні категорії. Поняття професії та самоздійснення особистості у професійній сфері. Психологічні характеристики особистості як суб'єкта професійної діяльності. Професіоналізм: акмеологічний підхід. Індивідуальний стиль фахової діяльності особистості, чинники та вияви. Поняття професійної позиції суб'єкта, її чинники та функції.

Галузеві та міждисциплінарні зв'язки психології професій. Сучасні тенденції розвитку, завдання та методи психології професій. Технології реалізації практичної спрямованості психології професійної діяльності. Прикладні області дії психології професій.

Тема 2. Психологічні характеристики особистості як суб'єкта професійної діяльності

Поняття професії та самоздійснення особистості у професійній сфері. Психологічні характеристики особистості як суб'єкта професійної діяльності. Професіоналізм: акмеологічний підхід. Індивідуальний стиль фахової діяльності особистості, чинники та вияви. Поняття професійної позиції суб'єкта, її чинники та функції.

Тема 3. Стадії професійного становлення фахівця

Поняття про професійне становлення особистості. Суперечності як внутрішні детермінанти професійного становлення людини. Моделі та сценарії професійного становлення. Взаємодія індивідуального, особистісного та професійного розвитку людини. Стадії професійного становлення людини та їх зміст.

РОЗДІЛ II.

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОБУДОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ

Тема 4. Психологія професійного самоздійснення молоді

Поняття професійного розвитку, його етапів. Теорії професійного розвитку особистості. Передумови професійного вибору юнацтва. Чинники та мотивація професійного вибору молоді. Типові труднощі та помилки професійного самовизначення юнацтва. Формування особистого професійного плану молодого людини. Рівні становлення мотивації професійної діяльності.

Суть професійної самореалізації: її види і рівні. 2. Задоволеність професією як критерій професійної самореалізації особистості. 3. Шляхи оптимізації цільових установок і професійної активності як засоби

професійної самореалізації 4. Проблема зміни професійної діяльності в контексті самореалізації особистості.

Тема 5. Психологія фахової кар'єри

Професійна самореалізація особистості як аспект життєвого успіху. Поняття професійної кар'єри, її функції та типи. Вікові особливості планування кар'єри суб'єктом праці. Типові етапи кар'єрного розвитку особистості. Принципи та загальні технологічні аспекти побудови фахової кар'єри.

Поняття професійного саморозвитку, його функції та складові компоненти. Зміст зовнішніх та внутрішніх чинників професійного саморозвитку. Характеристика напрямів фахового саморозвитку. Умови та ресурси ефективного професійного саморозвитку особистості.

РОЗДІЛ III.

ТИПОВІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО САМОЗДІЙСНЕННЯ ОСОБИСТОСТІ

Тема 6. Працездатність і функціональні стани суб'єкта професійної діяльності

Загальна характеристика психічних станів людини у професійній діяльності. Працездатність і стомлення. Основні закономірності динаміки працездатності фахівців. Критерії оцінювання працездатності спеціалістів. Організація контролю та прогноз працездатності спеціалістів. Функціональні стани людини у трудовій діяльності. Види функціональних станів. Стан психічної напруженості. Стан монотонії. Стан зниження мотивації. Стан тривожності.

Тема 7. Кризи професійного розвитку особистості

Поняття про кризи професійного розвитку, їх функції та динаміка. Проблема релевантності переживання криз професійного розвитку. Поняття про нормативні та ненормативні кризи фахового розвитку. Стратегії переживання особистістю криз професійного розвитку. Характеристика типових криз професійного розвитку особистості. Наслідки переживання суб'єктом праці криз професійного розвитку.

Тема 8. Професійні деструкції та деформації

Вплив професійної діяльності на особистість фахівця: позитивні та негативні наслідки. Поняття професійних деструкцій, їх детермінація та вияви. Професійні деформації, їх рівні. Поняття професійної акцентуації та стагнації. Шляхи професійної реабілітації фахівця.

Поняття професійного вигорання особистості, його психологічні та

поведінкові ознаки. Чинники професійного вигорання та характеристики схильних до нього фахівців. Динаміка професійного вигорання та його наслідки для організму та психіки особистості. Профілактика та корекція професійного вигорання суб'єкта праці.

4. Структура навчальної дисципліни

Назва розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лк	пз	лз	інд	с.р.		лк	пз	лз	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОГО САМОЗДІЙСНЕННЯ ОСОБИСТОСТІ												
Тема 1. Психологія професійного	10	2	2	-	-	6	12	2	-	-	-	10

самоздійснення як наукова галузь												
Тема 2. Психологічна характеристика особистості як суб'єкта професійної діяльності	12	-	2	-	-	10	10	-	-	-	-	10
Тема 3. Стадії професійного становлення фахівця	10	2	2	-	-	6	12	-	2	-	-	10
Разом за розділом 1	32	4	6	-	-	22	34	2	2	-	-	30
РОЗДІЛ 2. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПОБУДОВИ ПРОФЕСІЙНОЇ КАР'ЄРИ												
Тема 4. Психологія професійного самоздійснення молоді	14	2	4	-	-	8	12	2	-	-	-	10
Тема 5. Психологія фахової кар'єри	14	2	4	-	-	8	12	-	2	-	-	10
Разом за розділом 2	28	4	8			16	24	2	2			20
РОЗДІЛ 3. ТИПОВІ ПРОБЛЕМИ ПРОФЕСІЙНОГО САМОЗДІЙСНЕННЯ ОСОБИСТОСТІ												
Тема 6. Працездатність і функціональні стани суб'єкта професійної діяльності	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 7. Кризи професійного розвитку особистості	8	-	2	-	-	6	12	-	2	-	-	10
Тема 8. Професійні деструкції та деформації	10	-	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Разом за розділом 2	30	2	6	-	-	22	32	-	2	-	-	30
УСЬОГО ГОДИН	90	10	20	-	-	60	90	4	6	-	-	80

5. Темы практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Психологія професійного самоздійснення як наукова галузь	2	-
2.	Психологічна характеристика особистості як суб'єкта професійної діяльності	2	-

3.	Стадії професійного становлення фахівця	2	2
4.	Психологія професійного самоздійснення молоді	4	-
5.	Психологія фахової кар'єри	4	2
6.	Працездатність і функціональні стани суб'єкта професійної діяльності	2	-
7.	Кризи професійного розвитку особистості	2	2
8.	Професійні деструкції та деформації	2	-
УСЬОГО ГОДИН		20	6

6. Теми лабораторних занять – не передбачено

7. Теми індивідуальних занять – не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1.	Психологія професійного самоздійснення як наукова галузь	6	10
2.	Психологічна характеристика особистості як суб'єкта професійної діяльності	10	10
3.	Стадії професійного становлення фахівця	6	10
4.	Психологія професійного самоздійснення молоді	8	10
5.	Психологія фахової кар'єри	8	10
6.	Працездатність і функціональні стани суб'єкта професійної діяльності	8	10
7.	Кризи професійного розвитку особистості	6	10
8.	Професійні деструкції та деформації	8	10
УСЬОГО ГОДИН		60	80

9. Індивідуальні завдання

Здобувачам вищої освіти пропонується розробити одну із запропонованих тем. Виконання здобувачами вищої освіти індивідуальних завдань, матеріали яких згодом можна представити у вигляді публікацій у наукових журналах.

Орієнтовні теми для індивідуальної дослідницької роботи:

1. Структура та ознаки професіоналізму фахівця.
2. Професійна адаптація професіонала.

3. Чинники та ознаки професійної успішності особистості.
4. Механізми професійної самореалізації
5. Професійна творчість професіонала
6. Мотивація фахової діяльності.
7. Специфіка побудови професійної кар'єри фахівця.
8. Гендерна специфіка професійної діяльності сучасного професіонала.
9. Кризи професійного розвитку та їх профілактика
10. Індивідуальний стиль професійної діяльності.
11. Підтримання професійної працездатності.
- 12.. Професійні деформації та деструкції особистості професіонала.
13. Чинники й ознаки професійного вигорання.
14. Психологічні механізми кар'єри та забезпечення успіху в професійній діяльності.

Максимальний бал – 10.

10. Методи та технології навчання

Вивчення навчальної дисципліни передбачає використання:

- *пояснювально-ілюстративного методу* (ознайомлення з особливостями професійного самоздійснення особистості). Найчастіше метод реалізується на лекціях;
- *репродуктивного методу* (опанування теоретичними засадами професійної самореалізації особистості);
- *активні методи навчання* (відпрацювання навичок психологічної діагностики професійних якостей особистості та профілактики можливих професійних деструкцій);
- *метод проблемного викладу навчального матеріалу* (застосування проблемних ситуацій з метою їх вирішення та під час аналізу можливих професійних криз особистості);
- *дослідницький метод* (вироблення навичок формування та застосування практичного психологічних знань у професійному самоздійсненні особистості).

При викладанні навчальної дисципліни «Психологія професійного самоздійснення» використовуються різноманітні технології навчання - як традиційні, так і сучасні (особистісно-орієнтовані, інформаційно-комунікаційні тощо). При цьому навчання є студентсько-центрованим та здійснюється через активну практичну діяльність. Зокрема, для активізації освітнього процесу передбачено застосування проблемних лекцій, ділових ігор, занять-дискусій тощо.

Лекції органічно поєднуються не лише з практичними заняттями, а й із самостійною роботою, яка полягає в самостійному опрацюванні теоретичного матеріалу, підготовці до практичних занять, пошуку необхідної інформації, підборі та огляді літературних джерел за заданою тематикою. При цьому в освітньому процесі передбачено використання спеціальних методів, характерних для науково-дослідної роботи - експертного оцінювання, систематизації, «мозкового штурму» тощо.

11.Критерії та методи оцінювання

В основі системи поточного і підсумкового контролю успішності навчання лежить системна та систематична оцінка дій та продуктів дій здобувачів вищої освіти над завданнями до кожної теми дисципліни протягом всього семестру (поточний контроль) та оцінка рівня засвоєння основних положень дисципліни на заліку (підсумковий контроль).

Поточний контроль. Основу поточного контролю становить систематичне оцінювання якості виконання здобувачем вищої освіти певної сукупності завдань до тем програми дисципліни. Більшість завдань - це самостійна робота здобувача вищої освіти; робота на практичних заняттях.

У процесі поточного контролю оцінюється якість виконання здобувачем вищої освіти завдань з самостійної роботи з теоретичним матеріалом; якість виконання здобувачем вищої освіти завдань з самостійної роботи до практичних занять; активність, ініціативність та результативність роботи здобувача вищої освіти на практичних заняттях; ініціативність, дисциплінованість та ефективність роботи здобувача вищої освіти з викладачем під час занять.

На підсумковий (семестровий) контроль – залік рішенням кафедри відводиться 20 балів.

Результат освітньої діяльності здобувача вищої освіти оцінюється згідно з Критеріями оцінювання знань і вмінь здобувачів вищої освіти Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського за такими рівнями і критеріями:

Критерії оцінювання

Оцінка за шкалами ECTS, стобаловою, розширеною	Критерії оцінювання	Рівень досягнень здобувача
--	---------------------	----------------------------

<p>А 90-100 балів ВІДМІННО</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні; комплексом знань та вмінь, який характеризується системністю. Застосування знань здійснюється на основі самостійного цілеутворення, побудови власних програм діяльності.</p> <p>Здобувач проявляє нешаблонність мислення у виборі і використанні елементів комплексу знань, здатний самостійно і творчо використовувати набуті уміння відповідно до варіативних ситуацій навчання.</p> <p>Здобувач спроможний самостійно формулювати узагальнення та висновки, нові задачі, розв'язувати нестандартні задачі, ситуації. Навчально-пізнавальна активність обумовлена пізнавальними інтересами, мотивами саморозвитку і професійного становлення.</p> <p>Здобувач проявляє інтерес до актуальних проблем відповідного освітнього компонента, може під керівництвом викладача вибрати предмет наукового дослідження, проводити самостійну науково-дослідну роботу.</p>	<p>ВИСОКИЙ</p>
<p>В 80-89 балів ДУЖЕ ДОБРЕ</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на поглибленому рівні.</p> <p>Здобувач володіє комплексом знань та вмінь, який є частково-впорядкованим. У процесі застосування знань здобувач спроможний вибрати необхідний елемент комплексу знань та вмінь.</p> <p>Застосування знань та вмінь здійснюється як у стандартних ситуаціях, так і при незначних варіаціях умов на основі використання загальних рекомендацій. Відбувається перенесення сформованих умінь або їх комплексів на розв'язування незнайомих задач, ситуацій.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється пізнавальними інтересами, продукт діяльності оцінюється як професійно значущий.</p>	<p>ВИСОКИЙ</p>
<p>С 75-79 балів ДОБРЕ</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на підвищеному рівні, може усвідомлено застосовувати знання та вміння для висвітлення суті питання. Комплекс знань частково-структурований. Знання застосовуються переважно у знайомих ситуаціях.</p> <p>Здобувач усвідомлює особливості навчальних задач, ситуацій тощо. Пошук способів їх розв'язання здійснюється за зразком.</p> <p>Здобувач спроможний аргументувати застосування певної методичної дії у ході розв'язування задач, ситуацій тощо.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність стимулюється мотивами професійного становлення і пізнавальними інтересами.</p>	<p>ДОСТАТНИЙ</p>
<p>D 60-79 балів ДОБРЕ</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на середньому рівні, може проілюструвати власними прикладами відповідь на питання, частково усвідомлює специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо, має знання про способи розв'язування типових задач, ситуацій тощо. Однак процес самостійного розв'язування задач, ситуацій тощо потребує опори на зразок.</p> <p>Навчально-пізнавальна активність здобувач є ситуативно-евристичною. Домінують мотиви обов'язку та особистого успіху. Використання засобів саморозвитку та самопізнання відбувається не усвідомлено.</p>	<p>ЗАДОВІЛЬНИЙ</p>
<p>Е 50-59 балів ДОСТАТНЬО</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компоненту на середньому рівні. Має уявлення про специфіку навчальних та прикладних задач, ситуацій тощо. Виконання дій при роз'ясненні задач, ситуацій частково усвідомлюється, здійснюється частково правильно.</p>	<p>НИЗЬКИЙ</p>
<p>Fx 35-49 балів НЕЗАДОВІЛЬНО</p>	<p>Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст основних розділів. Виконання окремих дій відбувається не усвідомлено, однак переважно правильно, навчально-пізнавальна активність мотивується ситуативно-прагматичним інтересом.</p>	<p>НЕЗАДОВІЛЬНО</p>

F 0-34 балів НЕПРИЙНЯТО	Здобувач володіє понятійним і фактичним апаратом освітнього компонента на елементарному рівні, має уявлення про зміст окремих розділів. Виконання окремих методичних дій відбувається несвідомо, у більшості неправильно, навчально-пізнавальна активність проявляється лише у ситуаціях зовнішнього примусу.	
----------------------------------	---	--

12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

ДО ЕКЗАМЕНУ

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ ТА САМОСТІЙНА РОБОТА																	Підсумкова контроль (екзамен)	Загальна кількість балів	
РОЗДІЛ 1						РОЗДІЛ 2				РОЗДІЛ 3									
T1		T2		T3		Контр робота	T4		T5		T6		T7		T8		Індивідуальне завдання	20	100
Ауд.	Ср.	Ауд.	Ср.	Ауд.	Ср.		Ауд.	Ср.	Ауд.	Ср.	Ауд.	Ср.	Ауд.	Ср.	Ауд.	Ср.			
4	4	4	4	4	4	6	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	10	20	100

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		<i>Для екзамену, заліку, курсової роботи, практики</i>
90-100	A	ВІДМІННО
80-89	B	ДУЖЕ ДОБРЕ
75-79	C	ДОБРЕ
60-74	D	ЗАДОВІЛЬНО
50-59	E	ДОСТАТНЬО
35-49	FX	НЕЗАДОВІЛЬНО З МОЖЛИВІСТЮ ПОВТОРНОГО СКЛАДАННЯ
1-34	F	НЕПРИЙНЯТНО З ОBOB'ЯЗКОВИМ ПОВТОРНИМ ВИВЧЕННЯМ ДИСЦИПЛІНИ

13. Методичне забезпечення

1. Опорні конспекти лекцій;
2. Робоча навчальна програма;
3. Презентації теоретичного матеріалу в Power Point

4. Роздаткові матеріали для самостійної роботи здобувача під час практичних занять;
5. Контрольні завдання для тематичного оцінювання навчальних досягнень здобувачів, тести.

Рекомендована література

Основна

1. Дубчак Г.М. Психологічні основи професійної стресостійкості майбутніх фахівців: монографія. Київ: Талком, 2017. 321 с.
2. Зеер Э.Ф. Психология профессионального развития: Учебн. пособие. – 2–е изд. Москва : Издательский центр «Академия», 2007. 240 с.
3. Життєвий світ і психологічна безпека людини в умовах суспільних змін. Реферативний опис роботи / М. М. Слюсаревський, Л. А. Найдьонова, Т. М. Титаренко, В. О. Татенко, П. П. Горностаї, О. М. Кочубейник, Б. П. Лазоренко. Київ : Талком, 2020. 318 с.
4. Иванова Е.М. Психология профессиональной деятельности. Москва : ПЕР СЕ, 2006. 384 с.
5. Карпенко Г. В. Психология праці та вибір професії : навч.-метод. посіб. – Суми : Унів. кн., 2008. 167 с.
6. Кокурн О.М. Психофізіологічні закономірності професійного самоздійснення особистості: монографія. Київ : Педагогічна думка, 2015. 297 с.
7. Психология життєтворення особистості в сучасному світі : монографія / Ю. Д. Гундєртайло, В. О. Климчук, О. Я. Кляпець та ін. ; за ред. Т. М. Титаренко ; Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. К. : Міленіум, 2016. 320 с.
8. Максименко С.Д. Генеза здійснення особистості. Київ : ТОВ «КММ», 2006. 240 с.
9. Маркова А.К. Психология профессионализма. Москва : «Знание», 1996. 308 с.
10. Титаренко Т. М. Психологічне здоров'я особистості: засоби самопомоги в умовах тривалої травматизації : монографія / Т. М. Титаренко / Національна академія педагогічних наук України, Інститут соціальної та політичної психології. Кропивницький : Імекс-ЛТД, 2018. 160 с.

Додаткова

1. Авдєєв Л. Г. Інформаційно-методичний довідник з професійної орієнтації : метод. рек. Київ : ІПК ДСЗУ, 2015. 36 с.
2. Алексєєва А. В. Актуалізація потенціалу конкурентоздатності особистості в ситуації безробіття : навч.-метод. розробка / А. В. Алексєєва. – К. : ІПК ДСЗУ, 2011. – 86 с.

3. Гуляс І.А. Детермінанти самоздійснення особистості. *Педагогічний процес: теорія і практика*. 2011. Вип. 17. С. 83-92.
4. Гуменюк Г.В. Дослідження особливостей прояву психофізіологічних характеристик на динаміку професійного самоздійснення. *Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України*. 2015. Том. V: Психофізіологія. Психологія праці. Експериментальна психологія. Вип.15. С. 23 – 33
5. Климов Е.А. Психология профессионала. Москва : Изд-во «Институт практической психологии», Воронеж: НПО «МОДЕК», 1996. 400 с.
6. Карамушка Т.В. Професійна кар'єра особистості: сутність та чинники успішного здійснення. *Актуальні проблеми психології: зб. наук. пр. Ін-ту психології ім. Г. С. Костюка НАПН України. Т. 1: Організаційна психологія. Соціальна психологія. Економічна психологія / за ред. С. Д. Максименка, Л. М. Карамушки*. Київ : А.С.К., 2012. Вип. 34. С. 28-38.
7. Кузнецова І.А. Самоздійснення як проблема гуманістичної психології. *Наука і освіта*. 2016. № 2-3. С. 129-132.
8. Пилипенко Н. Психологічні особливості самореалізації особистості в умовах професійної кризи. *Соціальна психологія*. 2005. № 3. С. 72–79.
9. Професіоналізм особистості: теоретико-методологічний аспект: Монографія. Під ред. В.Й. Бочелюка. Запоріжжя: ДУ «ЗІДМУ», 2007. 248 с.
10. Фонарев А.Р. Психологические особенности личностного становления профессионала. Издательство Московского психолого-социального института: Воронеж: Издательство НПО «МОДЭК», 2015. 560 с.
11. Шадриков В.Д. Проблемы системогенеза профессиональной деятельности. Москва : Наука, 1982. 185 с.
12. Baumgartner E. Charlotte Buhler. European pioneer women in psychology. Milan : Francoangeli, 2010. P. 75–88.
13. Korostoliev A. Profile of Charlotte Buhler [Electronic Resource] / Anastasia Korostoliev & Tenzing Tsering. In A. Rutherford (Ed.). Psychology's Feminist Voices Multimedia Internet Archive. – 2010. – Mode of Access: <http://www.feministvoices.com/charlotte-buhler/> .
14. Woodward W. R. Charlotte Buhler: Scientific entrepreneur in developmental, clinical, and humanistic psychology [Electronic Resource]. In Wade E. Pickren, Donald A. Dewsbury & Michael Wertheimer (Eds.) Portraits of pioneers in developmental psychology. – New York: Psychology Press, 2012. P. 83–103. Mode of Access : <https://philarchive.org/archive/WOOCB-2v1>.

Інформаційні ресурси

1. <http://psychlib.ru/mgppu/sh1/SH1-003-.HTM>
2. http://www.elitarium.ru/2007/03/13/karernye_lovushki_i_illjuzii

[praktika.html](#).

3. <http://www.uadoc.zavantag.com/text/30047/index-1.html>.
4. [http://pidruchniki.ws/11510409/psihologiya/psihologichni aspekti pidvischen nya profesiynoyi pratsezdatnosti pratsivnika#444](http://pidruchniki.ws/11510409/psihologiya/psihologichni_aspekti_pidvischen_nya_profesiynoyi_pratsezdatnosti_pratsivnika#444).
5. <http://studentam.net.ua/content/view/10883/86/>
6. [http://www.rusnauka.com/10 NPE 2009/Psihologia/43976.doc.htm](http://www.rusnauka.com/10_NPE_2009/Psihologia/43976.doc.htm).